

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Næringsministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1088

26. februar 2026

Representantforslag dokument 8:109 S (2025–2026) – uttalelse

Jeg viser til brev fra næringskomiteen 12. februar med anmodning om en uttalelse til representantforslag, dokument 8:109 S (2025–2026) om Nysnø, fra representantene Geir Jørgensen, Sofie Marhaug og Mimir Kristjánsson.

Representantene fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en utredning av selskapet Nysnø Klimainvesteringer AS som blant annet skal ta for seg om målsetningene ved opprettelsen av selskapet er oppnådd, hvor mye klimautslippskutt Nysnø har bidratt til og om de eventuelle gevinstene selskapet har oppnådd, forsvarer de offentlige investeringene i selskapet. Stortinget ber regjeringen rapportere tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2027.»

Det er i begrunnelsen for representantforslaget lagt til grunn flere premisser som etter min vurdering er feil eller misvisende. Jeg ser det derfor innledningsvis som formålstjenlig med enkelte presiseringer av bl.a. Nysnø Klimainvesteringer AS sitt mandat og resultater.

Nysnø er en kommersiell investor og gjennomfører ikke subsidierte investeringer

Representantforslaget beskriver Nysnø som en aktør som gjennomfører subsidierte investeringer og hvor gevinsten tilfaller de private eierne. Nysnø er et heleid statlig investeringsselskap som foretar egenkapitalinvesteringer på kommersielt grunnlag. Dette følger direkte av selskapets vedtekter, hvor det er fastsatt at investeringene skal gjennomføres «på samme vilkår som private medinvestorer (pari passu)» og at private aktører skal eie minst 51 prosent i den enkelte investering på investeringstidspunktet. Denne innretningen er et sentralt premiss nettopp for å ivareta at staten opptrer som en investor på markedsmessige vilkår, i tråd med statens eierskapspolitikk. På denne måten unngås det at statlig kapital gjøres tilgjengelig på gunstigere vilkår enn ellers i markedet. I motsetning til

hva forslagsstillerne hevder, bæres og fordeles derfor både risiko og gevinst likt med de private investorene. At investeringene skjer på like vilkår, og med krav om privat aksjemajoritet, er en innebygd "markedstest" av hver enkelt investering.

Kapitalen som er tilført Nysnø er ikke tapt

Staten er eier i Nysnø for å bidra til kapitaltilgang for investeringer i tidligfase-selskaper som reduserer klimagassutslipp. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Det er ikke grunnlag for å hevde, slik forslagsstillerne gjør, at store deler av Nysnøs kapital har gått tapt. Selskapet har siden oppstart blitt bevilget om lag 5,4 mrd. kroner i kapital. Per utgangen av første halvår 2025 var brutto IRR (avkastning) siden oppstart på -3,1 % pr. år, og netto IRR (avkastning etter driftskostnader) på -6,5 % pr. år. Bokført verdi av selskapets eiendeler var på om lag 5,3 mrd. kroner på samme tidspunkt. Dette til tross for en betydelig negativ verdiendring på klimainvesteringer i årene etter 2021/2022, som har rammet både Nysnø og private investorer i samme marked.

Statens avkastning på kapitalen som er tilført Nysnø vet vi først når investeringene i porteføljen er realisert i fremtiden. Avkastningen vil avhenge av en rekke markeds- og selskapsspesifikke forhold som ligger frem i tid. Nysnø opererer i et investeringssegment med lange utviklingshorisonter, hvor det gjerne tar mer enn ti år før investorer får tilbakebetaling. I et slikt investeringssegment vil avkastning tidlig i forløpet ofte kunne være lav eller negativ, uten at dette tilsier feilinvesteringer eller manglende realisert avkastning over tid. En vesentlig del av Nysnøs investeringer er gjort de siste tre-fire årene, og har dermed hatt kort tid til å modne og utvikle verdier. Det er derfor positivt at markedet for klimainvesteringer nå synes å vise tegn til bedring etter noen krevende år – både med tanke på nye investeringer og realiseringer av eksisterende porteføljeinvesteringer. I tråd med dette forventer styret i Nysnø en bedring i resultatet for 2025.

Nysnø har over tid demonstrert evne til å gjennomføre vellykkede investeringer. Blant disse er investeringen i Tise, som av forslagsstillerne trekkes frem som et eksempel på en investering som ikke har gitt noe tilbake til felleskapet. Tvert imot var investeringen i Tise vellykket og ga Nysnø en betydelig gevinst på kun noe over to år. Kapitalen fra salget vil nå reinvesteres i det norske tidligfase-markedet, og dermed bidra til å utvikle flere vekstselskaper og styrke verdiskapingen i Norge i årene som kommer.

Aktiviteten og porteføljeutviklingen i Nysnø kan også gi konkrete bidrag til norsk næringsutvikling som støtter opp under regjeringens mål om økt konkurransekraft og innovasjonsevne for norsk økonomi. Ved utgangen av 2025 hadde Nysnø gjennom direkteinvesteringene bidratt med vekstkraft til selskaper med en samlet omsetning på 10,3 mrd. kroner og mer enn 3 000 arbeidsplasser. I tillegg har selskapet bidratt med skaleringskapital til rundt 400 tidligfaseselskaper gjennom fondsporteføljen. Slike investeringer bygger fremtidige verdikjeder, kompetansemiljøer og arbeidsplasser innenfor nye teknologier, ut over statens finansielle oppside som medeier når investeringene lykkes.

Nysnøs mandat

Nysnø ble etablert i 2017 for å bidra til å nå målene i Parisavtalen, med et todelt mandat: Å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer i ny teknologi, og å mobilisere privat kapital til tidligfase-selskaper med potensial for vekst og verdiskaping.

Forslagsstillerne legger opp til at den foreslåtte utredningen skal belyse selskapets måloppnåelse. Det foreligger allerede gjennom selskapets rapportering et relativt godt kunnskapsgrunnlag om Nysnøs måloppnåelse, herunder klimaeffekter og finansielle resultater (jf. over). Det foreligger også en rekke eksterne rapporter som vektlegger behov for å mobilisere kapital til tidligfase-selskaper.

Katalysator for privat kapital og utvikling av klimateknologi

Kapitaltilgangsutvalget viste i 2018 til et kapitalgap i det norske kapitalmarkedet, særlig knyttet til tilgang på risikokapital for tidligfase- og vekstselskaper. Nysnø skal, innenfor gjeldende mandat, bidra til å redusere dette gapet ved å fungere som en katalysator for å mobilisere privat kapital. Selskapet gjennomfører løpende analyser for å identifisere hvor Nysnø kan ha en mest mulig relevant rolle, og innretter investeringsvirksomheten og allokterer kapital i tråd med dette og ut fra statens mål om høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Nysnø opplyser at private medinvestorer i gjennomsnitt investerer om lag seks kroner for hver krone selskapet investerer. Dette underbygger at Nysnø kan virke utløsende på privat kapital, i tråd med formålet ved etableringen av selskapet.

Deler av funnene fra Kapitaltilgangsutvalget er senere også omtalt i Europakommisjonens Draghi-rapport (2024), hvor tilgangen til risikokapital omtales som en av de største flaskehalsene for europeisk konkurransekraft, NHOs rapport *Veien til vekst* (2025) og DNBs analyse *Vekstlandet Norge 2026*. Et mulig vedvarende kapitalgap svekker forutsetningene for nyskaping og skalering, og kan redusere sannsynligheten for at norske teknologier utvikles og kommersialiseres i et omfang som gir reelle utslippsreduksjoner. Behovet for offentlig risikokapital for å utløse privat kapital i tidlig fase kan synes minst like relevant i dag som da Nysnø ble etablert.

Klimaeffekter og metodisk grunnlag

Da Nysnø ble etablert, eksisterte det ikke et internasjonalt standardisert rammeverk for å måle framoverskuende klimaeffekter. Nysnø har derfor bidratt aktivt til utvikling av en slik metodikk gjennom selskapets deltakelse i «Project Frame», en internasjonal koalisjon av investorer som til sammen har mer enn 2 000 mrd. kroner under forvaltning. Nysnø baserer beregningene sine på anerkjente prinsipper fra GHG-protokollen (Greenhouse Gas Protocol), herunder referansebane-sammenligninger, scenarioanalyse og bruk av etablerte utslippsfaktorer. Metodikken ble første gang benyttet i selskapets rapportering for 2022. Som det fremgår av årsrapporten til Nysnø for 2024 ble de realiserte unngåtte utslippene fra Nysnøs direkteinvesteringsportefølje estimert til 870 000 tCO₂e (82 500 tCO₂e eierskapsjustert) i 2024. Denne beregningen ble gjort for majoriteten av selskapene i direkteinvesteringsporteføljen, og inkluderte selskapene hvor klimaeffekten kunne estimeres på tidspunktet for analysene. Selskapenes framoverskuende unngåtte utslipp for perioden 2025–2030 ble på samme tidspunkt anslått til 16 millioner tCO₂e (1,1 millioner tCO₂e

eierskapsjustert). Estimatene er basert på porteføljeselskapenes forretningsplaner og vil endres over tid i takt med porteføljens utvikling. De rundt 350 underliggende selskapene i fondsporteføljen inngikk ikke i beregningen og det samlede potensialet for klimaeffekter fra Nysnøs investeringer er dermed større.

Det næringspolitiske virkemiddelapparatet i Norge er stort og kan til dels fremstå uoversiktlig. Forslagsstillerne ber om en utredning av om målsetningene ved opprettelsen av selskapet er nådd, hvor mye klimagassutslipp Nysnø har bidratt til og om de ev. gevinstene selskapet har oppnådd forsvare de offentlige investeringene i selskapet. Jeg bidrar gjerne til å belyse disse temaene ytterligere. Som en del av oppfølgingen av regjeringens plan for Norge forbereder jeg en gjennomgang av virkemiddelapparatet. Jeg vil inkludere ovennevnte tema i dette arbeidet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget om dette på en egnet måte.

Med hilsen

Cecilie Terese Myrseth